

а саме: розвиток цифрового освітнього простору для забезпечення неперервної освіти; удосконалення правових і фінансових механізмів функціонування системи вищої освіти в невизначених умовах; удосконалення механізму конкурентоспроможності вітчизняної вищої освіти на світових ринках праці; удосконалення галузевих та професійних стандартів вищої професійної освіти відповідно до вимог вітчизняного ринку праці.

Список використаних джерел

1. Шимон А. В. Перспективи реформування вищої освіти в Україні: основні напрями. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/9930/1/57.pdf> (дата звернення: 24.11.2020).
2. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України. *Аналітична записка*. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/globalni-tendencii-i-problemi-rozvitku-osviti-naslidki-dlya> (дата звернення: 14.11.2020).
3. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). URL: https://osvita.ua/doc/files/news/438/43883/HE_Reforms_Strategy_11_11_2014.pdf (дата звернення: 10.11.2020).
4. Косенко О. Європейський Союз та Україна: спільне і відмінне у вищій школі. *Вища освіта*. 2012. № 1. С. 81–86.
5. Сисоєва С. О., Кристоичук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навч. посіб. Рівне: Овід, 2012. С. 253–269.

Троян А. В., здобувачка 1-го курсу СО «Магістр»,
філологічного факультету,
спеціальності 035 «Філологія»
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна.

Науковий керівник – Зарішняк І. М., канд. пед. наук, доц.,
ДонНУ імені Василя Стуса,
Україна

ШЛЯХИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПОМИЛОК ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

З метою усвідомлення сучасним викладачем кінцевого результату освіти та підбору ефективних технологій щодо досягнення найвищого результату навчальної діяльності студентів варто розглянути методичні прийоми уникнення типових помилок під час проведення лекційного заняття:

1. Необхідно детально відбирати навчальний матеріал, який вивчається студентами вперше. Найважливішим завданням первинного ознайомлення є пробудження інтересу до навчального матеріалу теми, варто показати наявні взаємозв'язки та пояснити системність у знаннях.

2. Під час виступу лектору варто пам'ятати про такі обов'язкові вимоги: варто ознайомити студентів із темою лекції та списком використаної літератури; постійно нагадувати зміст попередньої лекції для кращого засвоєння нового матеріалу; важливою є реалізація тез поданої лекції та підведення підсумків кожного із пунктів та лекції загалом; доречними будуть відповіді на питання студентів; варто зазначити рекомендації щодо підготовки до практичних та семінарських занять; повідомити тему наступного лекційного заняття.

3. Одним із важливих завдань, яке постає перед лектором є вміння виробити первинну мотивацію у студента. Для цього можна поставити такі питання: «Чому важливо знати цю дисципліну?», «Чи знадобиться вона мені?».

4. Підготовка викладача до виступу повинна складатися з таких етапів:

- *Психологічна підготовка.* Викладач повинен виробити у себе розуміння значущості своєї діяльності, впевненості у своїх знаннях. Певною мірою цьому сприяє осмислення дидактичних цілей, міжпредметних і міждисциплінарних зв'язків, розуміння місця навчальної дисципліни і теми у підготовці фахівця.
- *Попереднє вимірювання часу* на висвітлення кожного питання (хронометраж). Цей етап дає змогу вносити певні корективи у час, відведений для висвітлення кожної композиційної частини. За необхідності визначається, чим можна пожертвувати, залишити поза лекцією або внести до плану-конспекту семінарського заняття, а які з питань необхідно висвітлити більш детально.
- *Риторична підготовка.* Конспект лекції можна порівняти з нотною партитурою, адже в ньому міститься не тільки текст, але й спеціальні позначки лектора: де слід уповільнити темп, щоб дати матеріал під запис, а де можна темп прискорити; де поставити логічний наголос; з якою інтонацією розповісти той чи інший фрагмент матеріалу. Особливу увагу варто звернути на дикцію, принаймні на ті слова, що потребують специфічної вимови, наприклад, терміни-запозичення з інших мов [1, с. 32].

5. Перед початком лекції варто ще раз перечитати весь конспект на наявність помилок і, якщо необхідно, скоректувати цифри, дати, назви та імена. Для кращого засвоєння підготовленого матеріалу можна попередньо проговорити його подумки за планом, конспектом або повним текстом, щоб провести контрольний огляд усієї лекції.

6. Авторитет лектора значно знижується, якщо він займається переказом одного якогось підручника чи посібника. Із розвитком комп'ютерних технологій викладач перестав бути єдиним джерелом знань, тож і лекція повинна бути оригінальною і викликати інтерес студентів до предмету.

7. Під час лекції слід обрати правильний темп викладу матеріалу, адже рівень навичок конспектування у кожного студента різний. Варто зосереджувати увагу на ключових термінах, які обов'язково варто записати.

8. Одним із найбільших порушень можна вважати, коли лектор виступає із підручником та читає вміст його на занятті. Це приносить шкоду і компроментує кафедру загалом. Навіть якщо лекційний матеріал викладається вперше і проходить стадію апробації, він оформлюється за наявними вимогами і повинен відпрацьовуватися ще з більшою ретельністю.

Отже, одним із шляхів попередження педагогічних помилок під час лекції є удосконалення організаційно-методичної компетентності викладача, зокрема вміння правильно підібрати матеріали для найкращої підготовки студентів, виявляти гнучкість, бути готовим до перегляду своїх поглядів і до постійного самовдосконалення, створювати психологічно комфортні умови для самореалізації та розгортання творчого потенціалу. Також одним із головних завдань викладачів є вміння правильно поставити мету і добирати відповідні засоби для її досягнення. Основними ж умовами ефективності такої роботи вважаємо високий рівень професійної компетентності викладачів, зокрема рівень їхньої інтелектуальної підготовки для уникнення труднощів у викладацькій діяльності.

Список використаних джерел

1. Методика підготовки та проведення лекцій у національній академії внутрішніх справ / за ред. Є. М. Моїсєєва. URL: https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/npa-navs/MetRec_lekc.pdf (дата звернення: 14.04.2021).

Указна Н. С., магістр,
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна.
Науковий керівник – Вейландс Л. В.-В., канд. пед. наук, доц.,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна

СТУДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Становлення особистості нерозривно пов'язане із суспільством, в якому вона живе, з тією системою відносин, в які особистість втягується. Отже, соціум